

ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัย
สถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
The Administrative Skills of Administrators Affecting the School
Safety Operations Group 1 Under Special Education Bureau

¹ศิริณัฐ เหลืองวิไล ²มัทนา วังถนอมศักดิ์

¹Siranat Luangwilai ²Mattana Wangthanomsak

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{1,2}Department of Educational Administration,
Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding author, e-mail: siranat1989l@gmail.com

Received November 15, 2025; Revised November 20, 2025; Accepted: April 29, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา และ 3) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 22 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะ การบริหาร และการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการบริหารเวลา ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านมนุษยภาพ และทักษะ ด้านการวินิจฉัย 2) การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปราม และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการบริหารเวลา และด้านการวินิจฉัย ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมได้ร้อยละ 62.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความปลอดภัยสถานศึกษา; ทักษะการบริหาร; สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

Abstract

This research article aimed to study 1) Study the administrative skills of administrators of school administrators, 2) Study the School safety operations, and 3)

Study the Administrative Skills of school Administrators Affecting to the school safety operations. This research is descriptive research. The sample group consisted of 22 schools in Group 1 under Special Education Bureau, with 10 respondents from each school. The research instrument was an opinionnaire concerning the administrative skills, and the school safety operations. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The research results were found as follows; 1. The administrative skills of administrators of school administrators, collectively and individually, were at a high level, both overall and by aspect, with the aspects ranked in descending order of their arithmetic means as follows: communication skills, time management skills, technical skills, decision-making skills, interpersonal skills, conceptual skills, and diagnostic skills. 2. The school safety operations, collectively and individually, were at a high level, both overall and by aspect, with the aspects ranked in descending order of their arithmetic means as follows: prevention, instillation, and suppression. and 3. The administrative skills of administrations: interpersonal skills, time management skills, and diagnostic skills. affected the school safety operation Group 1 under Special Education Bureau, by 62.60% with statistical significance at the .01 level.

Keywords: The school safety; The administrative skills; Special Education Bureau

บทนำ

สถานการณ์ของโลกในยุคปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลง รวดเร็ว รุนแรง อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับแนวนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล เพื่อที่จะทำให้การจัดการศึกษามีความเป็นเอกภาพ และสามารถขับเคลื่อนได้อย่างแท้จริง และเป็นรูปธรรม และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้สังคมไทยต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตให้เข้ากับชีวิตวิถีใหม่ หรือ New Normal จึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีทักษะสมรรถนะเสริมการเรียนรู้ของครูผู้สอนร่วมด้วย เพราะผู้อำนวยการโรงเรียนมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาคู พัฒนาเด็ก เป็นเสมือนแม่ทัพในสนามรบ หากแม่ทัพเก่งจะนำพาทัพไปสู่เป้าหมายที่ดี (สุโขโชค ปิยะสันต์, 2567)

การบริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษก็เช่นเดียวกัน เนื่องจากมีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน และสถานศึกษา กลุ่ม 1 ประกอบไปด้วยสถานศึกษาทั้ง 3 ประเภท คือ 1) โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ 2) โรงเรียนเฉพาะความพิการ และ 3) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งประเภทของแต่ละสถานศึกษาบริบทในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาก็แตกต่างกันออกไป เนื่องจาก

โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ มีหน้าที่ จัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส 10 ประเภท ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมือนโรงเรียนทั่วไป เน้นทักษะอาชีพ จัดการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านอาชีพสู่การมีงานทำ ในรูปแบบ ประจำ และแบบไป-กลับ โรงเรียนเฉพาะความพิการ มีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับคนพิการวัยเรียน ประกอบด้วย บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น บกพร่องทางการได้ยิน บกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ บุคคลออทิสติก บุคคลพิการซ้ำซ้อน โดยการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับ อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนปลาย ในรูปแบบโรงเรียนประจำ และไป-กลับ มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อ การมีงานทำ และ ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีหน้าที่ จัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต ในลักษณะให้บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรก (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียน เฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ โดยแบ่งการให้บริการออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) เด็ก ที่มารับบริการที่ศูนย์ แบบไป-กลับ และแบบประจำหมุนเวียน 2) เด็กพิการรับบริการที่บ้าน เด็ก เจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล เด็กพิการเรียนร่วม และอื่นๆ (กลุ่มพัฒนาระบบบริหารการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, ม.ป.ป.)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 เป็นสถานศึกษาที่ต้องดูแลเด็ก พิเศษแต่ละประเภทที่แตกต่างกันไป จึงต้องมีความเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบในการดูแลนักเรียนให้มี ความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ซึ่งหากไม่มีการศึกษาและการป้องกันที่ดีพอ ย่อมมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ ได้โดยง่าย อุบัติเหตุในสถานศึกษามักมีสาเหตุมาจากความประมาท ขาดการดูแลเอาใจใส่ในเรื่อง อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสภาวะแวดล้อมของสถานศึกษา และสถานศึกษา กลุ่ม 1 บางแห่ง มีอาคารเรียน อาคารประกอบหรือ อาคารเรือนนอน ของสถานศึกษาเป็นสิ่งก่อสร้างถาวรใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ อาคารเหล่านี้ย่อมเกิดการชำรุดทรุดโทรม ความ เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุแก่นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษา อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคาร ประกอบ หรืออาคารเรือนนอน มีเหตุจากหลายๆ ส่วนของอาคารสถานที่ในสถานศึกษา เช่น โครงสร้าง ส่วนประกอบของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีเรื่อง ของสภาพจิตใจของนักเรียนที่มาจากปัญหาของครอบครัว ทำให้นักเรียนมีความเครียดสะสมโดยที่ไม่ รู้ตัว และส่งผลต่อผลการเรียนของนักเรียนในคราวต่อมา

ดังนั้น ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่มีผลต่อการดำเนินงาน ความปลอดภัยสถานศึกษา จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อเป็น แนวทางในการบริหารและนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์ในการ พัฒนาสถานศึกษาและป้องกันโอกาสที่จะเกิดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนในการดำเนินงานของ สถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ

2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในปีการศึกษา 2568 จำนวน 27 แห่ง 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 แห่ง กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ผู้ให้ข้อมูล กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 10 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ/ รองผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานทั่วไป 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล 1 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานงบประมาณ 1 คน และครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา 5 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 240 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) จำนวนหนึ่งฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 5 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ตำแหน่งหน้าที่ 5) ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารโดยใช้แนวคิดของกริฟฟิน (Griffin)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา ตามคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1961) (Likert's five rating scale) ผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ เพื่อให้เกิดความตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หลักฐาน วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ขั้นที่ 2 นำผลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าว มาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบ โดยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) และหา

คุณภาพรายข้อโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) พิจารณาตรวจสอบปรับแก้ตามรายละเอียดของตัวแปร จากนั้นนำมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ได้ค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00 ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้ โดยในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามฉบับนี้ มีข้อคำถามทั้งหมด 43 ข้อ สามารถใช้ได้ 43 ข้อ

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 แห่ง แห่งละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 ฉบับ

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1974) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นทักษะการบริหารของผู้บริหาร เท่ากับ .991 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา เท่ากับ .987 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ .992

ขั้นที่ 5 จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อดำเนินการถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอให้ออกหนังสือ ถึงผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อขอความช่วยเหลือออกหนังสือแจ้งผู้บริหารโรงเรียนและครูที่เป็นตัวอย่างทราบ และอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) นี้

5.2 ผู้วิจัยนำหนังสือที่คณะศึกษาศาสตร์ออกให้ส่งไปยังแต่ละสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยขอให้แต่ละสถานศึกษาส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ และบางแห่งผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูล เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย เมื่อได้รับแบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) กลับคืนมาแล้วได้ตรวจสอบความเรียบร้อยแล้ว นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติตามแนวทางดังนี้

1) การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นใช้การคำนวณค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพทักษะการบริหาร และการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวความคิดของเบสท์ (Best) ดังนี้

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหาร/ การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหาร/ การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหาร/ การดำเนินงาน ความปลอดภัยสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหาร/ การดำเนินงาน ความปลอดภัยสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหาร/ การดำเนินงาน ความปลอดภัยสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

3) การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการศึกษา

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 220 คน สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม (X_{tot})

(n=220)

ด้าน	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ทักษะด้านเทคนิค (X_1)	4.14	0.84	มาก
2	ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2)	4.12	0.85	มาก
3	ทักษะด้านมโนภาพ (X_3)	4.09	0.87	มาก
4	ทักษะด้านการวินิจัย (X_4)	4.09	0.87	มาก
5	ทักษะด้านการสื่อสาร (X_5)	4.19	0.86	มาก
6	ทักษะด้านการตัดสินใจ (X_6)	4.14	0.89	มาก
7	ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7)	4.19	0.91	มาก
	โดยภาพรวม (X_{tot})	4.14	0.83	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณารายด้าน ($X_1 - X_7$) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.86) ทักษะด้านการบริหารเวลา ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.91) ทักษะด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.84) ทักษะด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.89) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.85) ทักษะด้านมโนภาพ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.87) และทักษะด้านการวินิจัย ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.) พบว่า อยู่ระหว่าง 0.84 – 0.91 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 220 คน สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n=220)

ด้าน	การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา (Y)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การป้องกัน (Y_1)	4.31	0.72	มาก
2	การปลูกฝัง (Y_2)	4.29	0.72	มาก
3	การปราบปราม (Y_3)	4.27	0.75	มาก
	โดยภาพรวม (Y_{tot})	4.29	0.69	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้าน ($Y_1 - Y_3$) การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การป้องกัน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.72) การปลูกฝัง ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.72) และการปราบปราม ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า อยู่ระหว่าง 0.72 – 0.75 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 220 คน สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม (X_{tot}) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม (Y_{tot})

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การถดถอย (Regression)	66.174	3	22.058	120.421	0.000**
ความคลาดเคลื่อน (Residual)	39.565	216	0.183		
รวม (Total)	105.739	219			

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) 0.791

ประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R Square: R^2) 0.626

ประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjust R Square: Adjust R^2) 0.621

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error of the Estimate) 0.428

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	1.579	0.146		10.817	0.000**
ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X ₂)	0.292	0.078	0.357	3.746	0.000**
ทักษะด้านการบริหารเวลา (X ₇)	0.203	0.074	0.267	2.757	0.006**
ทักษะด้านการวินิจัย (X ₄)	0.161	0.076	0.202	2.131	0.034**

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรที่ได้คัดเลือกเข้าสมการ คือ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านการวินิจัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ 0.791 ประสิทธิภาพในการพยากรณ์ (R Square: R²) เท่ากับ 0.626 หมายถึง ทักษะทั้ง 3 ด้าน สามารถพยากรณ์การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาในภาพรวมได้ร้อยละ 62.60 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjust R Square: Adjust R²) เท่ากับ 0.621 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error of the Estimate) เท่ากับ 0.428 ซึ่งทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านการวินิจัย ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ มีหลายประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อทราบสภาพที่แท้จริงของทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากผลการวิจัยข้างต้นสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีทักษะด้านการสื่อสาร สามารถถ่ายทอดความคิดและข้อมูลให้แก่ผู้อื่นได้ สามารถรับฟังความคิด และข้อมูลจากบุคคลอื่น และสามารถสื่อสารเพื่อประสานงานความร่วมมือกับคณะครู บุคลากร และหน่วยงานต่างๆ สามารถรับฟังและทำความเข้าใจความหมายที่แท้จริงในการติดต่อสื่อสารได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีทักษะด้านการบริหารเวลา ในการจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆ สามารถใช้เวลาในการทำงานได้อย่างคุ้มค่า และสามารถมอบหมายงานย่อยๆ ให้ผู้อื่นดำเนินการแทน โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้ที่จะมอบหมายงานดำเนินการแทนในแต่ละงานนั้นๆ รวมถึงทักษะด้านเทคนิค มีความรู้ ความเข้าใจ ภาระงานต่างๆ ในสถานศึกษา สามารถสอนงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รู้วิธีการปฏิบัติงานนั้นๆ และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ อีกทั้งทักษะด้านการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นปัญหา กำหนด

ขอบเขตของปัญหาและเลือกแนวทางการรับมือหรือแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม เพื่อแก้ไข ปัญหาและมองเห็นโอกาส และสร้างประโยชน์จากโอกาสนั้น ผู้บริหารเห็นความผิดพลาดและสามารถ ตัดสินใจแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างรวดเร็ว ทักษะในการบริหารงานสถานศึกษาต่างๆ เหล่านี้ จึงทำให้ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ บุญยง และสำเริง อ่อนสัมพันธุ์ ได้ศึกษา เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัด นครปฐม พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก (วิวัฒน์ บุญยง และสำเริง อ่อนสัมพันธุ์, 2558) จากงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ามีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับผลจากการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานความปลอดภัย สถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีการจัดระบบความปลอดภัยของ สถานศึกษา ด้านผู้เรียน มีการคัดกรองนักเรียนอย่างละเอียดก่อนจัดนักเรียนเข้าประจำหอนอนโดย สอบถามพฤติกรรมเสี่ยง ปัญหาพฤติกรรมทางอารมณ์ โรคประจำตัวที่เป็นอันตราย ประวัติการใช้ยา ประวัติการแพ้ยา การแพ้อาหาร และยาประจำตัว และมอบหมายให้มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด ด้าน สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีการซักซ้อมแผนภัยพิบัติในสถานศึกษา เช่น เหตุเพลิงไหม้ภายใน สถานศึกษา เหตุแผ่นดินไหว เหตุอุทกภัย เหตุวาทภัย เป็นต้น ผู้บริหารมีการมอบหมายจัดให้มี มาตรการป้องกัน ตรวจสอบและควบคุมการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่เป็นอันตรายและ สามารถนำมาใช้เป็นอาวุธหรือสิ่งเทียมอาวุธในการก่อเหตุทำร้ายร่างกายนักเรียนหรือบุคลากร มีการ สำรวจและซ่อมแซมบำรุงระบบป้องกัน ระบบแจ้งเตือน ระบบอาณัติสัญญาณเตือนภัยเป็นประจำ สม่าเสมอและพร้อมใช้งาน เช่น สัญญาณเสียงเตือนภัย ทางหนีไฟหรือประตูหนีไฟ สัญญาณเตือน อัคคีภัย เครื่องตรวจจับควันไฟ เครื่องตรวจจับความร้อน ระบบไฟสำรอง ระบบป้องกันไฟฟ้ารั่ว ระบบสายดิน ไฟฉายฉุกเฉิน ถังดับเพลิง เป็นต้น อีกทั้งยังมีการขจัดมุมอับและจุดเสี่ยงที่เป็นอันตราย ต่อนักเรียน เช่น สายไฟฟ้าแรงต่ำ ไฟฟ้าส่องสว่างให้เพียงพอ อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในอาคารเรียนและ อาคารประกอบการ พื้นที่อันตรายในเขตก่อสร้าง สระน้ำ บ่อน้ำ คูคลอง รางระบายน้ำ อาคารที่ชำรุด และบริเวณพื้นที่รกร้าง เป็นต้น ด้านการรักษาความปลอดภัย ผู้บริหารกำชับให้ครูผู้สอนดูแลนักเรียน ในช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอน และช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวันในโรงเรียนประจำอย่าง เคร่งครัด และในวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีการจัดครูผู้ดูแลนักเรียน ยามรักษาการณ์ ผู้ตรวจการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษา ด้านอุบัติเหตุในสถานศึกษา สถานศึกษามี สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ทางลาด ราว จับ ทางม้าลาย สัญญาณไฟจราจร ป้ายเตือน ป้ายสัญลักษณ์ ป้ายบอกทาง จัดบริเวณที่จอดรถที่มี

ความปลอดภัยต่อนักเรียน และด้านปัญหาทางสังคม สถานศึกษาจัดให้มีครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูจิตวิทยาที่สามารถแนะแนวและให้คำปรึกษาในการดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียน รวมถึงปรับพฤติกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนรายบุคคล มีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนห่างไกลยาเสพติด รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด โดยการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้เกิดแก่นักเรียน ครูปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้ในการปกป้องตัวเองและการเอาตัวรอดจากการคุกคามทางเพศ การล้อเลียนและกลั่นแกล้งในชั้นเรียนหรือในหอนอน การเคารพสิทธิส่วนบุคคลของเพื่อนักเรียนด้วยกันเองรวมถึงในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ยังให้ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนรู้จักการใช้ประโยชน์จากโซเชียลมีเดียที่ถูกต้องและรู้จักการป้องกันภัยจากโซเชียลเน็ตเวิร์ก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับความสุขในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคาราดัส และคาณะ (Karadas et al.) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาด้านความปลอดภัยในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องเผชิญกับปัญหาความปลอดภัยที่เกิดจากโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาเหล่านี้มีผลเสียต่อจิตใจและผลการเรียน (Karadas et al., 2023) นอกจากนี้การมีชีวิตที่ได้รับการปกป้องคุ้มครองให้มีความปลอดภัย มีความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พัฒนาคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ พิมพนอก ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความปลอดภัยกับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า การจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (จุฑามาศ พิมพนอก, 2563) จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับผลจากการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2) ทักษะด้านการบริหารเวลา (X_7) และทักษะด้านการวินิจัย (X_4) ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความรู้ความสามารถที่จะบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพจนเกิดประสิทธิผลในองค์กร จะต้องใช้ทักษะการบริหารงานหลายด้าน โดยเฉพาะทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านการบริหารเวลา และทักษะด้านการวินิจัย ส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของ

สถานศึกษามีแผนเผชิญเหตุด้านความปลอดภัยและมีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุทั้งในระดับห้องปฏิบัติการและภาคสนามอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา นอกจากนี้ยังใช้ความรู้ความสามารถในการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก การคุ้มครองเด็กและเยาวชน การบริหารความปลอดภัยในองค์กร ให้แก่บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นค้นหาต้นเหตุของปัญหา มีทักษะและเทคนิคในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ต้นเหตุของปัญหา และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหากับผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆ สามารถใช้เวลาในการทำงานได้อย่างคุ้มค่า และสามารถมอบหมายงานย่อยๆ ให้ผู้อื่นดำเนินการแทน อีกทั้งมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษา สามารถกำหนดวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ นอกจากนี้ยังมีการเตรียมงบประมาณ จัดสรรเวลา การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเพื่อยกระดับการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ อีกทั้งสามารถมองภาพรวมของอนาคต เข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน มีความรู้ความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพชุมชน การเมือง สังคมและภาวะเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญญา ปานโชติ และมังกร หริรักษ์ ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้ พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารของสถานศึกษา ที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของ สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้ ได้แก่ ทักษะด้านการวินิจัย (X_4) และทักษะด้านมนภาพ (X_3) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .856 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (อภิญญา ปานโชติ และมังกร หริรักษ์, 2567)

การบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษามีความสำคัญกับนักเรียนและบุคลากรของสถานศึกษา ความปลอดภัยเป็นความต้องการพื้นฐานที่ต้องได้รับก่อนที่จะเลื่อนขึ้นไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ซึ่งลำดับขั้นของความต้องการนี้ใช้ได้กับสถานศึกษาด้วย นักเรียนและบุคลากรต้องรู้สึกปลอดภัยก่อนที่จะมุ่งความสนใจไปที่การเรียนการสอนในขณะที่สถานศึกษาต้องพยายามปรับปรุงและสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจสำหรับทุกคนในสถานศึกษา ความปลอดภัยในสถานศึกษาทำให้นักเรียนและบุคลากรได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทางสังคมและความคิดสร้างสรรค์ ความสำคัญของความต้องการจำเป็นของการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีความปลอดภัย โดยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบจัดการอุบัติเหตุและความสะดวกต่อนักเรียนในการเดินทางมาเรียน มีการตรวจดูแลและบำรุงอาคารสถานที่และพื้นที่ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียงสถานศึกษา การจัดทำแผนการจัดการภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉินของสถานศึกษาได้รับการทบทวนและปรับปรุงต่อเนื่องทุกปี สถานศึกษามีการจัดทำแผนการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติของสถานศึกษาได้รับการทบทวนและปรับปรุงต่อเนื่องทุกปี รวมถึงมีแผนและวิธีดำเนินการสำหรับการจัดการเรียนการสอนตามความจำเป็นเมื่อมีภัยพิบัติ นอกจากนี้สถานศึกษาจัดให้มีการดูแลภัยที่เกิดจากการถูกละเมิด ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ การกลั่นแกล้งรังแก

และโรคระบาดในมนุษย์ เช่น COVID-19 รวมถึงการที่นักเรียนถูกปล่อยปละละเลย ทอดทิ้ง และการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม ภัยไซเบอร์ ภัยยาเสพติด และการล่วงละเมิดทางเพศ อีกทั้งจัดให้มีคณะกรรมการหรือกำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้ชิด ประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และมีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน ทั้งในห้องเรียน ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษาสามารถบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาได้ บุคลากร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน ก็จะรู้สึกอบอุ่นใจ ส่งผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถมุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาที่ประสบความสำเร็จและอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรีย์ ไพฑูลย์ และวรรณรี ปานศิริ ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ พบว่า 1) ปัจจัยกับการบริหารงานความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนส่งผลต่อการบริหารงานความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.735 สามารถพยากรณ์ การบริหารงานความปลอดภัยของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 54.00 (มยุรีย์ ไพฑูลย์ และวรรณรี ปานศิริ, 2568) จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับผลจากการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการบริหารเวลา และด้านการวินิจัย ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมได้ร้อยละ 62.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ นักเรียนจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ เพื่อให้การป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือหรือเยียวยา แก้ไขปัญหา และบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืน ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และชุมชน จึงให้ความสำคัญกับการบริหารงานความปลอดภัยสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป ในการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ เกิดความปลอดภัยอย่างมั่นคง และยั่งยืน

สรุป

สรุปผลการวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” ผลปรากฏดังนี้ 1. ทักษะการ

บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการบริหารเวลา ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านมนุษยภาพ และทักษะด้านการวินิจัย 2. การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปราม และ 3. ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการบริหารเวลา และด้านการวินิจัย ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กลุ่ม 1 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมได้ร้อยละ 62.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม เพื่อเข้าใจการทำงาน โดยภาพรวมและสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา สามารถคิดเชิงกลยุทธ์เพื่อการตัดสินใจที่มีผลต่อสถานศึกษาโดยรวม อีกทั้งสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสาเหตุของปัญหาในสถานศึกษา มองเห็นเข้าใจ และทำความเข้าใจปัญหาหรือสถานการณ์ต่างๆ และเลือกวิธีการรับมือที่เหมาะสมกับสถานการณ์หรือปัญหาต่างๆ ได้

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีระบบการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรมีระบบการจัดการแก้ไขปัญหาความปลอดภัยในสถานศึกษา รวมถึงการช่วยเหลือ เยียวยา ฟ้นฟูจิตใจผู้ประสบเหตุความปลอดภัย อีกทั้งผู้ประสบเหตุทุกคนควรได้รับการคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างๆ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ มาช่วยในเรื่องของการรักษาความปลอดภัยให้กับนักเรียน คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา รวมถึงมีความสามารถใช้เวลาในการทำงานได้อย่างคุ้มค่า และมอบหมายงานให้ผู้อื่นดำเนินการแทนได้ อีกทั้งการมองเห็นปัญหา กำหนดขอบเขตของปัญหาและเลือกแนวทางการรับมือหรือแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาและมองเห็นโอกาส และสร้างประโยชน์จากโอกาสนั้น เห็นความผิดพลาดและสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างรวดเร็ว

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารตามแนวคิดของ แอนโทนี (Anthony) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มพัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (ม.ป.ป.). *คู่มือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ม.ป.ท.
- จุฑามาศ พิมพนอก. (2563). “ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความปลอดภัยกับภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6”. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 8(3), 161-168.
- มยุรีย์ ไพฑูลย์ และวรรณรี ปานศิริ. (2568). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์.” *วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน*, 7(2), 456-467.
- วิวัฒน์ บุญยง และสำเริง อ่อนสัมพันธ์. (2558) “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครปฐม”. *วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร*, 5(2), 79-87.
- ศุภโชค ปิยะสันต์. (2567). 5 ทักษะสำหรับ “ผู้บริหารสถานศึกษา” ในศตวรรษที่ 21. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 27 เมษายน 2567 จาก <https://shorturl.asia/8X1ZS>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *สภาการศึกษาเสวนา 2020 (OEC Forum 2020): การศึกษายกกำลังสอง*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- อภิญา ปานโชติ และมังกร หริรักษ์. (2567). “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้”. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 6(2), 365-376.
- Cronbach L. J. (1974). *Essential of Psychological testing*. (3rd ed). New York: Harper & Row Publisher.
- Karadas, H., et al. (2003) “Safety Problems at Schools According to School Administrators’ Opinions,” *Psycho-Educational Research Reviews*, 12(1), 134.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper & Rows Publisher.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of management*. New York: McGrew- Hill Book company.

